

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 16C/154/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1216213625
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bieliková
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2016:1216213625.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v konaní pred samosudkyňou JUDr. Evou Bielikovou v sporovej veci žalobcu: L. Š., W. XX, XXX XX X., B.. XX.XX.XXXX zastúpený: JUDr. Darinou Hanáčkovou, advokátkou, so sídlom Záhradnícka 41, 821 08 Bratislava proti žalovanému v I. rade: P. Š., L.S. V. XX, XXX XX X., B.. XX.XX.XXXX a žalovanej v II. rade: H. G., W. XX, XXX XX X., B.. XX.XX.XXXX o zrušenie darovacej zmluvy takto,

rozhodol:

Súd žalobcu **z a m i e t a**.

Žalovanému v I. rade sa proti žalobcovi nepriznáva náhrada trov konania.

Žalovanej v II. rade sa proti žalobcovi nepriznáva náhrada trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 18.08.2016 domáhal od žalovaného v I. rade a žalovanej v II. rade zrušenia darovacej zmluvy zo dňa 07.08.2009 ako aj náhrady trov konania.

2. Podaný návrh odôvodnil tým, že dňa 17.07.2009 previedol darovacou zmluvou spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnosti zapísanej na I. Č..XXXX, vedenej Okresným úradom Bratislava mestská časť Podunajské Biskupice a to rodinný dom U.. Č.. XXXX, postavený na L.. Č.. XXXX na žalovaných ako jeho súrodencov a na jeho manželku. Darovaciu zmluvu podpísal po smrti otca pod nátlakom. Po darovaní predmetnej nehnuteľnosti sa správanie jeho súrodencov voči nemu celkom zmenilo. Žalovaná v II. rade sa po obdržaní daru v lete 2012 do domu nasťahovala a býva v ňom dodnes. Po niekoľkých mesiacoch spolužitia začali vznikať medzi nimi nezhody a napätie, ktoré vyústilo do neustáleho osočovania a urážania. Žalovaný v I. rade sa dňa 15.04.2014 dopustil úmyselného trestného činu za čo bol trestným rozkazom č.k. OT 153/2016 uznaný vinným. Z vyššie uvedených dôvodov sa žalobca domáha zrušenia darovacej zmluvy z dôvodu hrubého porušenia dobrých mravov zo strany žalovaných. Žalobca zároveň uviedol, že žalovaní sú neplatiči a preto na predmetnej nehnuteľnosti boli zriadené viaceré exekučné práva. Dňa 20.06.2016 sa žalobca obrátil na žalovaných s výzvou na vrátenie spoluvlastníckeho podielu.

3. Žalovaný v I. rade sa k podanej žalobe písomne nevyjadril.

4. Žalovaná v II. rade sa k podanej žalobe vyjadrila písomne listom zo dňa 07.10.2016. Vo vyjadrení uviedla, že Darovaciu zmluvu zo dňa 17.09.2009 podpísala na Notárskom úrade na základe dobrovoľného rozhodnutia žalobcu. Odmietla akúkoľvek manipuláciu s cieľom donútiť žalobcu, aby sa rozhodol pristúpiť k realizácii darovacej zmluvy. Žalovaná v II. rade taktiež odmietla tvrdenia žalobcu, že sa k nemu a členom jeho rodiny správa hrubo, urážlivo a že porušuje dobré mravy. Nevylúčila, že k určitým nezhodám dochádza avšak tie nie sú takého charakteru ako uvádza žalobca.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie a vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, žalovaného v I. rade, žalovanej v II. rade, oboznámil sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu (Darovacia zmluva zo dňa 17.07.2009, Výpis z I. Č.. XXXX, Trestný rozkaz č.k. OT 153/2016 zo dňa 20.06.2016, Výzva na vrátenie daru zo dňa 20.06.2016) a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Darovacou zmluvou zo dňa 17.07.2009 (ďalej len zmluva) daroval žalobca ako podielový spoluvlastník v podiely 1 nehnuteľnosť, zapísanú na I. Č.. XXXX, katastrálne územie Podunajské Biskupice, stavba rodinný dom U.. Č.. XXXX, postavený na L.. Č.. XXXX na obdarovaných P. Š., K. Š.Z., P. U., H. G. H. X. K.. Obdarovaní v Zmluve uviedli, že dar s vďakou prijímajú.

7. Z Listu vlastníctva Č.. XXXX vydaného Úradom geodézie, kartografie a katastra SR, okres Bratislava II, obec: BA - m.č. Podunajské Biskupice, katastrálne územie Podunajské Biskupice vyplýva, že žalovaný v I. rade je spoluvlastníkom predmetnej nehnuteľnosti v podiely 1/10 a žalovaná v II. rade je spoluvlastníkom predmetnej nehnuteľnosti v podiely 1/10.

8. Z Trestného rozkazu č.k. OT/153/2016 vydaného Okresným súdom Bratislava II zo dňa 17.04.2016 vyplýva, že žalovaný v I. rade bol uznaný vinným z úmyselného prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods.1, ods.2 písm. a) , písm. b) trestného zákona.

9. Žalobca listom zo dňa 20.06.2016 vyzval oboch žalovaných na vrátenie daru.

10. Žalobca vo výpovedi pred súdom uviedol, že žalovaný v I. rade ho oslovil so žiadosťou, aby prepísal dar na jeho súrodencov, čím urobil z neho bezdomovca. Darovacia zmluva bola podpísaná na Notárskom úrade, pričom zmluvu dal vypracovať žalovaný v I. rade. Svokra žalobcu predala svoj byt a manželke žalobcu dala 50.000,-€, ktoré požičali žalovanému v I. rade. S manželkou čakali druhé dieťa tak požiadali žalovaného v I. rade, aby im peniaze vrátil a už vtedy sa im začal vyhrážať. V dome, ktorého podiel žalobca daroval svojim súrodencom teraz býva žalovaná v II. rade a žalobca spolu s manželkou a dvoma deťmi býva v šope bez vody a sociálneho zariadenia. V lete roku 2016 na žalobcu zaútočil žalovaný v I. rade ako aj žalovaná v II. rade.

11. Žalovaný v I. rade vo výpovedi pred súdom uviedol, že mama strán sporu bola nútená napísať polovicu domu na Y. Š., ktorý je bratom strán sporu a otec prepísal druhú polovicu na žalobcu. Tesne pred smrťou otec za prítomnosti žalovanej v II. rade ako aj brata K. povedal, že pokiaľ sa vráti z nemocnice chce, aby sa jeho 1 prepísala na všetkých súrodencov. Na tom základe dal vypracovať darovaciu zmluvu a so žalobcom sa dohodli, že namiesto neho tam bude figurovať jeho partnerka X. K.. K tomuto kroku pristúpili preto, lebo polovica domu bola založená v prospech pána W.. Žalovaný v I. rade odmietol tvrdenia žalobcu, že sa voči nemu správa v rozpore s dobrými mravmi.

12. Žalovaná v II. rade vo výpovedi pred súdom uviedla, že darovaciu zmluvu išli podpísať k JUDr. Vlhovi júli 2009 po smrti otca. Žalovaná v II. rade mala vedomosť, že žalobca doopatruje a pochová ich otca. Jeden zo súrodencov sa mal postarať o mamu a žalobca o otca. Keďže žalobca nemal peniaze prišiel za žalovaným v I. rade s prosbou, aby pochoval otca s tým, že on na nich prepíše svoj podiel na dome. Z tohto dôvodu išli podpísať darovaciu zmluvu. Žalovaná v II. rade odmietla tvrdenia, že sa voči žalobcovi správa v rozpore s dobrými mravmi.

13. Právna zástupkyňa žalobcu zotrvala na podanom návrhu tak ako bol doručený súdu, pričom po predbežnom právnom posúdení súdom navrhla, aby súd pripustil zmenu petitu, ktorý mal po pripustení zmeny znieť nasledovne:

„ Súd zrušuje darovaciu zmluvu zo dňa 17.07.2009, ktorou darca L. Š., W. XX, XXX XX X., B.. XX.XX.XXXX voči nadobúdateľovi P. Š., X. L. V. XX, XXX XX X., B.. XX.XX.XXXX a nadobúdateľovi H. G., X. W. XX, XXX XX X., B.. XX.XX.XXXX previedol 1/10 spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti zapísanej na I. Č.. XXXX vedenej Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, nachádzajúcej sa okre. Bratislava - Podunajské Biskupice, kat. územie Podunajské Biskupice, stavba rodinný dom, U..Č.. U. XXXX, postavenej na L..Č.. XXXX. Žalobca si zároveň uplatňuje náhradu trov konania“. Súd na pojednávaní uznesením pripustil vyššie uvedenú zmenu petitu v súlade s ustanovením § 142 ods.1 Civilného sporového poriadku.

14. Podľa § 628 ods.1,2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma. Darovacia zmluva musí byť písomná, ak je predmetom daru nehnuteľnosť, a pri hnutelnej veci, ak nedôjde k odovzdaniu a prevzatíu vecí pri darovaní.

Podľa § 630 OZ sa darca môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny, tak, že hrubo porušuje dobré mravy.

15. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že okamžikom konania obdarovaného, ktorý svojím chovaním voči darcom alebo členom jeho rodiny hrubo porušil dobré mravy, vzniká darcovi právo domáhať sa vrátenia daru t.j. požadovať od obdarovaného vrátenie toho, čo bolo predmetom darovania. Obdarovaný je povinný vydať všetko, čo bolo predmetom daru, a s ním i úžitky získané v okamžiku, kedy prestal byť v dobrej viere, t.j. kedy svojím konaním hrubo porušil dobré mravy. V prípade, že darca využije svoje právo na vrátenie daru, zaniká darovací vzťah okamžikom, kedy jeho prejav vôle došiel obdarovanému. Týmto okamžikom sa obnovuje pôvodný právny vzťah.

16. Darcovi vzniká právo domáhať sa vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. Predpokladom úspešného uplatnenia práv darcu je veľký nevďak zo strany obdarovaného, prejavujúci sa v takom jeho správaní, ktoré možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Ide o porušenie značnej intenzity alebo o porušovanie sústavné, ktoré však v dôsledku svojho trvania, priebehu a pôsobenia na darcu alebo členov jeho rodiny nadobudne povahu hrubého porušenia dobrých mravov. K uvedenému správaniu obdarovaného môže dôjsť v akomkoľvek časovom odstupe od uzavretia darovacej zmluvy.

17. Pri voľbe formy, ktorou sa darca môže pred súdom domáhať navrátenia pôvodného stavu, pokiaľ ide o nehnuteľnosť, v prípade, že obdarovaný naďalej nehnuteľnosť užíva, je podanie žaloby na vypratanie nehnuteľnosti. V prípade, že obdarovaný nehnuteľnosť neužíva, svedčí v takomto prípade darcovi naliehavý právny záujem na podanie žaloby na určenie, že je vlastníkom darovanej nehnuteľnosti.

18. Žaloba o určenie vlastníckeho práva, je právnym prostriedkom vlastníka na ochranu svojho vlastníckeho práva. Základnými predpokladmi úspešnosti takejto žaloby sú preukázanie vlastníckeho práva žalobcu a pri určovacej žalobe aj preukázanie naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení.

19. Z prejednávanej veci je nesporné, že žalobca sa pred súdom domáha zrušenia darovacej zmluvy uzavretej dňa 17.07.2009. V sporovom konaní, ktoré je ovládané dispozičnou zásadou platí, že súd je viazaný žalobou. Žalobný návrh (petit) je najdôležitejšou obsahovou náležitosťou žaloby. V ňom žalobca uvádza, ako by podľa jeho želania mal súd rozhodnúť, ním zároveň stanovuje rozsah požadovanej súdnej ochrany a určuje súdu medze toho, o čom a ako má rozhodnúť. Viazanosť súdu žalobou neznamena, že by súd bol povinný do výroku svojho rozsudku doslovné prevziať žalobcom formulované znenie výroku rozhodnutia. Formulačné úpravy sú však prípustné výlučne pod podmienkou, že sa nimi nezmení podstata a samotný zmysel žalobného návrhu. Petit žaloby, tak ako ho žalobca formuluje v podanej žalobe alebo neskôr v priebehu konania, je súd povinný posudzovať čisto z hľadiska obsahového (t.j. či je v žalobe dostatočne presne, určito a zrozumiteľne vyjadrené, čo žalobca žiada). Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca sa predmetnou žalobou domáhal zrušenia darovacej zmluvy. K tomu, aby došlo k zmene žaloby, vyžaduje zákon Civilný sporový poriadok procesný úkon žalobcu, ktorým navrhne zmenu žaloby (§ 139). Keďže žalobca ani jeho právna zástupkyňa v danom prípade žiadny procesný úkon, ktorým by navrhol zmenu žaloby tak neurobil, predmetom konania naďalej zostal návrh na zrušenie darovacej zmluvy zo dňa 17.07.2009. Ako je však vyššie uvedené právnym prostriedkom vlastníka na ochranu jeho vlastníckeho práva je žaloba na určenie vlastníckeho práva alebo podanie žaloby na vypratanie nehnuteľnosti, nie však žaloba o zrušenie darovacej zmluvy. S poukazom na vyššie uvedené súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

20. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný v I. rade ako aj žalovaná v II. rade mali vo veci plný úspech. Nakoľko im však v konaní žiadne trovy nevznikli a žalovaní si ich náhradu pred súdom neuplatnili, súd im ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.